

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pesthy Endre ügyvéd által képviselt: felperes neve(felperes címe) felperesnek a dr. Mikó Péter ügyvéd által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen 25.560.000.-Ft és járuléka megfizetése iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 14.G.40.009/2008/77. sorszámú ítélete ellen, az alperes által előterjesztett 78. és 80. sorszámú fellebbezése valamint a felperes által Pf. 2. sorszámú csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét részben megváltoztatja és az alperes marasztalásának összegét 10.735.200.- (azaz tízmillió-hétszázharmincötezer-kettőszáz) Ft-ra és ennek kamataira leszállítja, valamint a perköltségre vonatkozó rendelkezését mellőzi.

A perben felmerült elsőfokú és fellebbezési eljárási költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az alperest 14.510.625 Ft, és ennek 2007. augusztus 31-től járó kamatai megfizetésére, valamint részperköltség viselésére kötelezte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, s megállapította, hogy a felek az ezt meghaladó költségeiket maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában megállapította, hogy A, K., S. és S2. községek a közigazgatási területükön belül közös beruházásban kívánták a szennyvízhálózat, valamint szennyvíztisztító telep megépítését megvalósítani. E célból a beruházás költségeihez szükséges források biztosítása érdekében hozták létre az alperest, amelynek képviselőjeként A. polgármesterét választották meg.

Az alperes a felperessel 2006. január 12. napján kötött megbízási szerződést, mely megbízási szerződésben megjelölték a felek az elérni kívánt célt (2. pont) és a felperes által ellátandó feladatokat (3. pont), amely részben a társulati hitel

folyósítása előtti, részben pedig a kivitelezés során, annak befejezéséig, illetve a műszaki átadás átvételéig ellátandó feladatok voltak.

A megbízási díjat a felek 21.300.000.-Ft + ÁFA összegben határozták meg.

A felperes a szerződés alapján 2007. július 25-én állította ki számláját 25.560.000.-Ft-ról, azonban az alperes a számlát a felperesnek visszaküldte, s a megbízási díjat nem fizette meg.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a megbízási díj megfizetésére irányuló, módosított, leszállított keresetében érvényesített 20.235.000.-Ft megfizetésére irányuló kereseti kérelmét részben megalapozottnak találta.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 474.§ (1) bekezdése alapján megbízási szerződés jött létre. A Ptk. 474.§ (2) bekezdése szerint a megbízást a megbízó utasításai szerint és érdekének megfelelően kell teljesíteni.

A megbízási szerződés alapján tehát a felperes, mint megbízott az ügy vitelére volt köteles a megbízó érdekében. A megbízási szerződés nem eredménykötelem, ennek figyelembe vétele mellett azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a peres felek a szerződés 3. pontjában részletesen felsorolták a megbízott által elvégzendő feladatokat.

A perben lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a szerződésben rögzített feladatait részben teljesítette. A kihallgatott tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a felperes és az érintett önkormányzatok képviselői között a tárgyalások már a szerződéskötést megelőzően elkezdődtek, majd a szerződés megkötését követően folytatódtak. A felperes folyamatosan tartotta a kapcsolatot az alperessel, illetőleg az érintett önkormányzatok képviselőjével, ezen kívül a T.Alapítvánnyal, valamint egy pénzügyintézetrel és elkészítette a beruházás cash flow-ját is. Ennek alapján nem fogadta el az alperes érdemi ellenkérelmében előadott azon hivatkozást, hogy a felperes semmilyen tevékenységet nem végzett.

A felperes által elvégzett és értékelhető tevékenység mértékének megállapítása körében a beszerzett szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy a felperes a szerződésben elvállalt feladatokat 54,5%-ban teljesítette. E körben figyelemmel volt arra, hogy a szakvélemény szerint a felperesnek a pénzügyintézetrel folytatott tevékenysége érdemben a teljes beruházás finanszírozásának megoldására vonatkozó koncepciót nem segítette. E szakértői megállapítást a perben kihallgatott tanúk vallomásai is alátámasztották, ezért az elsőfokú bíróság a felperesnek a társulási hitel igénybe vételével kapcsolatos tevékenységét figyelembe venni nem tudta.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a fenti mértékű teljesítést, valamint a szerződésben kikötött 21.300.000.-Ft megbízási díjat figyelembe véve megállapította, hogy a felperes javára elszámolható díj 11.608.500.-Ft, ezért az elsőfokú bíróság - utalással a Ptk. 478.§ (2) és (3) bekezdésére is - az alperest ezen összeg megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezéssel, míg a felperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

A másodfokú bíróság mindenképp kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét csupán a fellebbezés és csatlakozási fellebbezés keretében vizsgálhatta, a nem fellebbezett rendelkezéseket nem érinthette.

Ebben a körben pedig a fellebbezés részben az alábbiak szerint alapos, míg a csatlakozó fellebbezés alaptalan volt:

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján helytállóan állapította meg a tényállást, a felek közötti szerződés jogi minősítése, valamint a lefolytatott bizonyítás eredményeként a felperesi tevékenység mértékének megállapítása azonban részben téves volt, ezért ítélete sem lehetett teljes egészében megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a felek közötti szerződést a Ptk. 474.§ (1) bekezdése alapján kizárólag megbízási szerződésnek minősítette. A másodfokú bíróság nem osztotta ezen elsőfokú bírói álláspontot.

A felek között létrejött szerződés tartalma alapján - különös tekintettel a felperes feladatait tartalmazó 3. pontra - az állapítható meg, hogy a felperes feladata a perbeli beruházással összefüggésben nem klasszikus megbízotti feladat volt. A felperes feladata nem pusztán az „ügy ellátása” ún. gondossági kötelem volt, hanem a felperes eredmény elérését is vállalta. A felperes feladata ugyanis lényegében a tervezett beruházás pénzügyi lebonyolítása volt. Ennek érdekében kellett a felperesnek a beruházás cash-flowját kidolgoznia, a szükséges pénzügyi forrásokat felkutatnia, és a pénzügyi források igénybe vételével kapcsolatos feladatokat elvégeznie.

Ha pedig ez így van, akkor a Ptk. 478.§ (2) bekezdése nem alkalmazható, s a felperes csupán az értékelhető teljesítése után igényelhet díjazást.

A perben kirendelt szakértői vélemény szerint a felperes azon tevékenységei, amelyek a beruházás döntéshozatali szakaszába sorolhatók (elemzési, értékelési, finanszírozási konstrukciók kidolgozása) a teljes szerződés mintegy 29.5%-át teszik ki. Ide tartoznak a szerződés 3. pontjában felsorolt 1.7.8 pontjában nevesített feladatok, amelyek függetlenül azok tartalmának megvalósulásától, értékelendők. (32. sorsz. szakv. 13. old.)

A további, a beruházás megvalósítási szakaszában elvégzendő feladatok közé sorolandó, a források megszerzéséhez kapcsolódó feladatokat a felperes azonban csak részben végezte el, az e körben értékelhető feladatokat a szakértő 25%-ra becsülete. A szakértő e tevékenységek közé sorolta a lakástakarékpénztári együttműködés megszervezésével, T. alapítványi támogatás megszervezésével, koordinálásával, pályázat készítésével kapcsolatos feladatokat.

A szakértői vélemény szerint ez esetben a szerződés teljesítettsége (A eset) 54.5%-ra értékelhető.

Amennyiben pedig a felperesnek a társulati hitelre vonatkozó tevékenységét is figyelembe kell venni, úgy a teljesítettség további 10%-kal növekedne (32. sorsz. szakv. 14.) old.). Ebben az esetben (B eset) a felperes teljesítése 64%-ra becsülhető.

A másodfokú bíróság is megalapozottnak látta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a felperesi tevékenység a társulati hitelre vonatkozóan nem értékelhető, mivel a szakértői véleményből is megállapítható, hogy a felperesnek a pénzügyi intézettel folytatott előkészítő tevékenysége érdemben nem segítette, sőt vakvágányra vitte a teljes beruházás teljes finanszírozásának megoldására vonatkozó koncepciót. Helytállóan hivatkozott e körben az elsőfokú bíróság a tanúk vallomásaira. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kifejtetteken túl ezzel összefüggésben utal arra is, hogy a felperes feladata olyan pénzügyi terv, pénzforgalmi kimutatás kidolgozása volt, amelyből a teljes tervezett beruházás megvalósítható. Azt pedig felperes maga sem tette vitássá, hogy az általa elkészített cash flowban tervezett pénzügyi hitel folyósítására a pénzügyi intézet részéről nem került sor (8/F/1. alatt csatolt dossziében lévő, az egyes helységek vonatkozásában elkészített cash flow) hanem az abban foglaltaktól eltérően a pénzügyi intézet kizárólag csak a kamattámogatással biztosított 870.600.000.-Ft hitelt nyújtotta a beruházáshoz, amely csak a beruházás I. ütemére nyújtott banki támogatás volt. A teljes beruházás megvalósításához szükséges banki hitel nyújtására már nem a felperes tevékenysége eredményeként került sor. E körben tehát a felperes tevékenysége eredményre nem vezetett. Ezért ezen banki hitellel kapcsolatos tevékenység ellenében a felperes díjazásra nem is tarthat igényt.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság a szakértő által az „A” esetre megállapított és az elsőfokú bíróság által elfogadott 54,5%-os teljesítést sem látta teljes egészében megállapíthatónak. A szakértő által a beruházás döntés-előkészítő szakaszához sorolt felperesi tevékenységet, így az ezzel kapcsolatban a szakértő által megállapított, az egészhez viszonyított 29,5%-os teljesítést a másodfokú bíróság is elfogadta. A további 25%-os teljesítést azonban a másodfokú bíróság teljes egészében már nem látta bizonyítottnak. A szakértő ebben a körben a beruházás forrásainak megszerzéséhez kapcsolódó felperesi tevékenységként a lakástakarékpénztári együttműködés megszervezését, T. alapítványi támogatás megszervezését, koordinálását, pályázat készítését értékelte.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy ezzel összefüggésben is a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a lakás-takarékpénztári szerződések megkötése, illetve ezek megszervezése, valamint a T. támogatás megszervezése mennyiben az ő tevékenységének az eredménye. A felperes pedig ezen bizonyítási kötelezettségének csak részben tett eleget.

A periratok között 53. sorszám alatt található F. Lakáskassza által csatolt kimutatásból ugyanis az állapítható meg, hogy a lakás-pénztári szerződések megkötésére részben már a felperesnek az alperessel megkötött szerződését megelőzően, részben pedig ezen szerződés megszűnését követően került sor. Arra vonatkozóan a felperes semmilyen bizonyítékot nem csatolt, hogy a szerződéses jogviszony fennállása alatt sor került-e lakás-pénztári szerződések megkötésére, s ha igen, azokra mennyiben az ő tevékenységének az eredményeként került sor. Így az sem volt megállapítható, hogy a szerződéses jogviszony fennállása alatt a lakás-pénztári szerződések megszervezésében a felperes egyáltalán részt vett-e, ha igen milyen mértékben.

A T. alapítványi támogatás megszervezésével, koordinálásával, pályázat előkészítésével kapcsolatban is a másodfokú bíróság értékelte, hogy e támogatás nyújtására a peres felek között fennálló jogviszony tartama alatt nem került sor. A 11. sorszámú T. Alapítvány tájékoztatásából ugyanis megállapítható, hogy az alapítvány csupán a támogatási kérelem tárgyát fogadta el a 19/2006. számú határozatában, a határozat érvényessége, valamint a támogatási szerződés megkötésének felfüggesztő feltétele, hogy az alperes a finanszírozást lebonyolító pénzügyintézzel érvényes hitel- és óvadéki szerződést kössön. S további feltétele volt még a támogatási szerződés megkötésének, hogy a kérelemben írt összegre a fedezet az adományok alapján teljes egészében rendelkezésre álljon. Az itt csatolt támogatási szerződésből megállapítható, hogy annak megkötésére csupán 2007. október 11-én került sor, továbbá megállapítható az is, hogy a kérelemtől eltérően (685.823.975.-Ft helyett) csupán 467.850.757.-Ft támogatást kapott az alperes.

Ezért a fentieket mérlegelve a másodfokú bíróság a felperesnek a beruházás forrásainak megszerzésével kapcsolatos tevékenységét a szakvéleménytől eltérően a 25%-os mérték helyett csupán 12.5%-ban fogadta el.

Erre tekintettel pedig a teljes felperesi teljesítés - az elvállalt feladatokhoz képest - csupán 42%-osra volt értékelhető. A szerződésben kikötött díj ÁFA-val együtt: 25.560.000.-Ft volt, ennek a 42 %-a 10.735.200.-Ft. A felperes tehát tevékenysége arányában csak ilyen összegű díjra tarthat igényt.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperes marasztalását a fentebb írt összegre leszállította.

Mivel a felperes keresete csupán részben - mintegy 50%-ban - volt megalapozott, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését

mellőzte, s akként rendelkezett, hogy a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján a peres felek költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2011. február 23.

. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.
előadó bíró

Dr. Pestovics Ilona s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő